

KOMMISJONSVEDTAK

2009/EØS/69/37

av 24. mai 2006

om de nasjonale bestemmelser som Den tsjekkiske republikk har meldt i henhold til EF-traktatens artikkel 95 nr. 4 med hensyn til høyeste tillatte innhold av kadmium i gjødsel(*)

[meddelt under nummer K(2006) 2036]

(Bare den tsjekkiske teksten har gyldighet)

(2006/390/EF)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP
HAR —under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
felleskap, særlig artikkel 95 nr. 6, og

ut fra følgende betraktninger:

I. FAKTA

- 1) Ved brev av 1. desember 2005 fra Den tsjekkiske republikks faste representasjon ved Den europeiske union, og med henvisning til traktatens artikkel 95 nr. 4, har de tsjekkiske myndigheter gitt Kommisjonen melding om de nasjonale bestemmelser om innholdet av kadmium i gjødsel som den finner det nødvendig å opprettholde etter vedtakelsen av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2003/2003 om gjødsel⁽¹⁾.

1. TRAKTATENS ARTIKKEL 95 NR. 4 OG 6

- 2) I traktatens artikkel 95 nr. 4 og 6 er følgende fastsatt:

«4. Dersom en medlemsstat, etter at Rådet eller Kommisjonen har vedtatt et harmoniseringstiltak, mener det er nødvendig å opprettholde nasjonale bestemmelser med begrunnelse i vesentlige behov i henhold til artikkel 30, eller med hensyn til miljøvern eller vern av arbeidsmiljøet, skal den melde disse bestemmelsene til Kommisjonen sammen med begrunnelsen for å opprettholde dem.

(…)

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 150 av 3.6.2006, s. 17, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 149/2006 av 8. desember 2006 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 15 av 29.3.2007, s. 15.

⁽¹⁾ EUT L 304 av 21.11.2003, s. 1.

6. Kommisjonen skal, innen seks måneder etter at de er meldt, godkjenne eller avvise de aktuelle nasjonale bestemmelser etter å ha kontrollert om de er et middel til vilkårlig forskjellsbehandling eller en skjult begrensning av handelen mellom medlemsstatene, og om de utgjør en hindring for det indre markeds virkemåte.

Dersom Kommisjonen i løpet av dette tidsrommet ikke har tatt en beslutning, skal de nasjonale bestemmelsene nevnt i nr. 4 (...) anses som godkjent.

Når det er begrunnet i sakens kompleksitet eller manglende helsefare, kan Kommisjonen underrette den berørte medlemsstat om at tidsrommet nevnt i dette nummer kan forlenges med inntil seks måneder.»

2. FELLESKAPETS REGELVERK

- 3) Ved rådsdirektiv 76/116/EØF av 18. desember 1975 om gjensidig tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om gjødsel⁽²⁾, sist endret ved direktiv 98/97(EF⁽³⁾), ble det fastsatt hvilke krav gjødsel må oppfylle for å kunne bli markedsført under betegnelsen «EF-gjødsel». Direktiv 76/116/EØF er blitt erstattet av forordning (EF) nr. 2003/2003.
- 4) I vedlegg I til forordning (EF) nr. 2003/2003 angis de typebetegnelser samt de tilhørende krav, for eksempel med hensyn til sammensetning, som all gjødsel med EF-betegnelse må oppfylle. Gjødsel med EF-betegnelse er i denne listen inndelt i kategorier basert på innholdet av hovednæringsstoffer, dvs. grunnstoffene nitrogen, fosfor og kalium.

⁽²⁾ EFT L 24 av 30.1.1976, s. 21.

⁽³⁾ EFT L 18 av 23.1.1999, s. 60.

- 5) Bestemmelsene om sammensetning av gjødsel som omfattes av forordning (EF) nr. 2003/2003, inneholder ingen grenseverdi for kadmiuminnhold i gjødsel med EF-betegnelse.
- 6) I henhold til artikkel 5 kan medlemsstatene ikke med begrunnelse i sammensetning, identifikasjonsmerking, merking eller emballasje forby, begrense eller hindre markedsføring av gjødsel som er merket «EF-gjødsel», og som oppfyller bestemmelsene i forordningen.
- 7) Ifølge forordningens betraktning 15 vil Kommisjonen behandle spørsmålet om utilsiktet innhold av kadmium i mineralgjødsel, og om nødvendig utarbeide et forslag til en forordning og legge det fram for Europaparlamentet og Rådet.
- 8) Arbeidet med å utarbeide et kommisjonsforslag om kadmium i gjødsel pågår.

3. NASJONALE UNNTAK GITT TIL ØSTERRIKE, FINLAND OG SVERIGE

- 9) Miljøspørsmålene knyttet til kadmium i gjødsel ble tatt opp på fellesskapsplan under forhandlingene om Østerrikes, Finlands og Sveriges tiltredelse til Den europeiske union. Ved tiltredelsesakten ble disse tre medlemsstatene gitt midlertidige unntak fra Fellesskapets regelverk om gjødsel for å gjøre det mulig å foreta en grundig vurdering på fellesskapsplan av risikoene knyttet til kadmium i gjødsel.
- 10) På grunnlag av konklusjonene i de nasjonale risikovurderingene forlenget Kommisjonen i 2002 unntakene for Østerrike⁽¹⁾, Finland⁽²⁾ og Sverige⁽³⁾ til 31. desember 2005. På grunn av forsinkelser i forbindelse med vedtakelsen av Fellesskapets regelverk om innhold av kadmium i fosforholdig gjødsel, ble unntakene på nytt forlenget i januar 2006.

⁽¹⁾ Kommisjonsvedtak 2002/366/EF av 15. mai 2002 om de nasjonale bestemmelser som Republikken Østerrike har meldt i henhold til EF-traktatens artikkel 95 nr. 4 med hensyn til høyeste tillatte innhold av kadmium i gjødsel (EFT L 132 av 17.5.2002, s. 65).

⁽²⁾ Kommisjonsvedtak 2002/398/EF av 24. mai 2002 om de nasjonale bestemmelser som Republikken Finland har meldt i henhold til EF-traktatens artikkel 95 nr. 4 med hensyn til høyeste tillatte innhold av kadmium i gjødsel (EFT L 138 av 28.5.2002, s. 15).

⁽³⁾ Kommisjonsvedtak 2002/399/EF av 24. mai 2002 om de nasjonale bestemmelser som Kongeriket Sverige har meldt i henhold til EF-traktatens artikkel 95 nr. 4 med hensyn til høyeste tillatte innhold av kadmium i gjødsel (EFT L 138 av 28.5.2002, s. 24).

- 11) Følgende bestemmelser gjelder for tiden:

- I henhold til artikkel 1 i kommisjonsvedtak 2006/349/EF⁽⁴⁾ kan Østerrike forby markedsføring i Østerrike av fosforholdig mineralgjødsel med et kadmiuminnhold på over 75 mg/kg P₂O₅.
- I henhold til artikkel 1 i kommisjonsvedtak 2006/348/EF⁽⁵⁾ kan Finland forby markedsføring i Finland av fosforholdig mineralgjødsel med et kadmiuminnhold på over 50 mg per kilo fosfor.
- I henhold til artikkel 1 i kommisjonsvedtak 2006/347/EF⁽⁶⁾ kan Sverige forby markedsføring i Sverige av fosforholdig mineralgjødsel med et kadmiuminnhold på over 100 mg per tonn fosfor.

- 12) Disse unntakene får anvendelse inntil harmoniserte tiltak om kadmium i gjødsel vedtas på EU-plan.

4. TSJEKKISK NASJONAL LOVGIVNING

- 13) De nasjonale bestemmelsene som Den tsjekkiske republikk har meldt, ble innført ved loven om gjødsel⁽⁷⁾. I henhold til artikkel 3 nr. 2 bokstav c) er det forbudt i Tsjekkia å markedsføre gjødsel som har et høyere innhold av farlige stoffer enn det som er fastsatt i loven.
- 14) I forordning 474/2000 av 13. desember 2000 om fastsettelse av krav til gjødsel⁽⁸⁾ er det blant annet fastsatt en grenseverdi for kadmium i mineralgjødsel. I henhold til vedlegg I kan kadmiuminnholdet i fosforholdig mineralgjødsel (med 5 % P₂O₅ eller mer) ikke overskride 50 mg/kg P₂O₅.
- 15) Den tsjekkiske republikk tiltrådte Den europeiske union 1. mai 2004. Tiltredelsesakten inneholder ingen overgangsbestemmelser om bruk og markedsføring av kadmium på Tsjekkias nasjonale territorium.

⁽⁴⁾ EUT L 129 av 17.5.2006, s. 31.

⁽⁵⁾ EUT L 129 av 17.5.2006, s. 25.

⁽⁶⁾ EUT L 129 av 17.5.2006, s. 19.

⁽⁷⁾ Lov 156/1998 av 12. juni 1998 om gjødsel, jordforbedringsmidler, tilsetningsstoffer og substrater og om landbrukskjemisk analyse av landbruksarealer (Sbirka zákonů České Republiky nr. 54 av 13.7.1998, s. 6709).

⁽⁸⁾ Sbirka zákonů České Republiky nr. 137 av 20.12.2000, s. 7404.

16) Ved forordning 209/2005 av 20. mai 2005 om endring av forordning 474/2000 om fastsettelse av krav til gjødsel⁽¹⁾ bringes de nasjonale bestemmelsene i samsvar med forordning (EF) nr. 2003/2003. I henhold til forordningens artikkel 1 nr. 1 får markedsbegrensningene for kadmium bare anvendelse på nasjonal gjødsel. Gjødsel av typen «EF-gjødsel» omfattes ikke.

II. FRAMGANGSMÅTE

17) Ved brev av 1. desember 2005 meldte de tsjekkiske myndigheter til Kommissjonen de nasjonale bestemmelser om innhold av kadmium i gjødsel som de har til hensikt å opprettholde etter vedtakelsen av forordning (EF) nr. 2003/2003.

18) Ved brev av 13. desember 2005 underrettet Kommissjonen de tsjekkiske myndighetene om at den hadde mottatt meldingen i henhold til traktatens artikkel 95 nr. 4 og at tidsrommet på seks måneder for undersøkelsen av meldingen i samsvar med artikkel 95 nr. 6 begynte 6. desember 2005, dagen etter at meldingen ble mottatt.

19) Ved brev av 2. februar 2006 underrettet Kommissjonen de øvrige medlemsstatene om meldingen fra Den tsjekkiske republikk. Kommissjonen offentliggjorde også en meddelelse om meldingen i *Den europeiske unions tidende*⁽²⁾ for å underrette andre berørte parter om de nasjonale bestemmelser som Den tsjekkiske republikk har til hensikt å opprettholde, samt begrunnelsene for dette.

III. VURDERING

1. VURDERING AV TILLATELIGHET

20) I traktatens artikkel 95 nr. 4 er det fastsatt at dersom en medlemsstat etter at Rådet eller Kommissjonen har truffet et harmoniseringstiltak, finner det er nødvendig å opprettholde nasjonale bestemmelser med begrunnelse i vesentlige behov i henhold til artikkel 30, eller som gjelder miljøvern eller vern av arbeidsmiljøet, skal den melde disse bestemmelsene til Kommissjonen sammen med begrunnelsen for å opprettholde dem.

21) Hensikten med meldingen som de tsjekkiske myndigheter framla 1. desember 2005, er å få tillatelse til å fortsette å anvende nasjonale bestemmelser som ikke samsvarer med bestemmelsene om sammensetning av gjødsel med EF-betegnelse i forordning (EF) nr. 2003/2003.

22) Som tidligere nevnt er medlemsstatene ved artikkel 5 i forordning (EF) nr. 2003/2003 forhindret fra å begrense markedsføringen av gjødsel med EF-betegnelse på grunnlag av sammensetning, men bestemmelsene om sammensetning inneholder ingen grenseverdi for kadmiuminnhold. Det betyr at i henhold til artikkel 5 kan gjødsel med EF-betegnelse som oppfyller kravene i nevnte forordning, markedsføres uavhengig av kadmiuminnhold.

23) På grunnlag av ovennevnte er det åpenbart at de nasjonale bestemmelsene meldt av Den tsjekkiske republikk, ettersom de forbyr markedsføring av fosforholdig mineralgjødsel med EF-betegnelse med et høyere kadmiuminnhold enn 50 mg/kg P₂O₅, er strengere enn bestemmelsene i forordning (EF) nr. 2003/2003.

24) Som nevnt ovenfor har Kommissjonen allerede gitt unntak for å opprettholde nasjonal lovgivning til Østerrike, Finland og Sverige. Selv om tiltredelsesakten allerede inneholdt overgangsbestemmelser, ble unntakene forlenget på grunnlag av konklusjonene i de risikovurderinger som de nasjonale myndighetene framla etter en felles metode godkjent av Kommissjonen.

25) I henhold til artikkel 95 nr. 4 skal meldingen om nasjonale bestemmelser ledsages av en begrunnelse som bygger på hensynet til et eller flere av de vesentlige behov som det vises til i artikkel 30, eller miljøvern eller vern av arbeidsmiljøet. Søknaden inngitt av Den tsjekkiske republikk inneholder den nøyaktige ordlyden i de nasjonale bestemmelsene, sammen med en undersøkelse⁽³⁾ som vurderer risikoene knyttet til bruk av kadmiumholdig fosfatgjødsel, og som ifølge de tsjekkiske myndigheter begrunner opprettholdelsen av de nasjonale bestemmelsene. Den nasjonale risikovurderingen er gjennomført etter metoden som er godkjent av Kommissjonen.

26) I lys av ovennevnte anser derfor Kommissjonen at meldingen som de tsjekkiske myndigheter leverte for å få tillatelse til å opprettholde de nasjonale bestemmelser som avviker fra bestemmelsene i forordning (EF) nr. 2003/2003, er tillatelig i henhold til EF-traktatens artikkel 95 nr. 4.

⁽¹⁾ Sbirka zákonů České Republiky nr. 75 av 20.5.2005, s. 3928.

⁽²⁾ EUT C 29 av 4.2.2006, s. 8.

⁽³⁾ Čupr, P., Sáňka, M., Holoubek, I.: «Study to assess risks to the environment and health resulting from the use of phosphate fertilisers containing cadmium», november 2005; RECETOX Research Centre for Environmental Chemistry and Ecotoxicology, Masaryk University; TOCOEN-rapport nr. 285. <http://europa.eu.int/comm/enterprise/chemicals/legislation/fertilizers/cadmium/scetec.pdf>

2. VURDERING AV SAKENS BERETTIGELSE

- 27) I samsvar med traktatens artikkel 95 skal Kommisjonen sikre at alle vilkår som gjør det mulig for en medlemsstat å benytte seg av unntaksmulighetene fastsatt i denne artikkel, er oppfylt.
- 28) Kommisjonen skal særlig vurdere om bestemmelsene meldt av medlemsstatene er berettiget med hensyn til de vesentlige behov som det vises til i traktatens artikkel 30, eller med hensyn til vern av miljøet eller arbeidsmiljøet.
- 29) Når Kommisjonen anser at de nasjonale bestemmelsene er berettiget, må den dessuten, i henhold til traktatens artikkel 95 nr. 6, undersøke om bestemmelsene er et middel til vilkårlig forskjellsbehandling eller en skjult begrensning av handelen mellom medlemsstatene, og om de utgjør en hindring for det indre markedes virkemåte.
- 30) Den tsjekkiske republikk har begrunnet sin anmodning med behovet for vern av menneskers helse og miljøet. Kadmium i gjødsel anses for å være en trussel mot miljøet og menneskers helse. Til støtte for anmodningen viser Den tsjekkiske republikk til konklusjonene i en nasjonal undersøkelse som inneholder en vurdering av risikoene forbundet med kadmiumholdig gjødsel.

2.1. BEGRUNNELSE I VESENTLIGE BEHOV I HENHOLD TIL ARTIKKEL 30 ELLER SOM GJELDER MILJØVERN ELLER VERN AV ARBEIDSMILJØET

2.1.1. Allmenne opplysninger om kadmium

- 31) Kadmium er et tungmetall som forekommer naturlig i miljøet, men de fleste utslipp av metallet skyldes ulike former for menneskelig virksomhet (produksjon av ikke-jernholdige metaller, forbrenning av fossilt brensel, gjødselbruk osv.).
- 32) En allmenn risikovurdering av kadmium i metallform og kadmiumoksid blir for tiden gjennomført innenfor rammen av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 av 23. mars 1993 om vurdering og kontroll av risikoer ved eksisterende stoffer⁽¹⁾, med Belgia som rapporterende medlemsstat. Risikovurderingen vil omfatte alle viktige bruksområder og utslipp av kadmium. På det nåværende tidspunkt er bare et rapportutkast tilgjengelig for tekniske diskusjoner.
- 33) På bakgrunn av det vitenskapelige materiale som har vært tilgjengelig fram til nå, er konklusjonen at kadmium

i metallform samt kadmiumoksid i alminnelighet kan anses å utgjøre en alvorlig helserisiko, særlig for nyrer og bein. Dessuten er kadmiumoksid blitt klassifisert som et kreftframkallende stoff i kategori 2. Det er også alminnelig enighet om at kadmium i gjødsel er den langt viktigste kilden til tilførsel av kadmium i jorden og næringskjeden. I utkastet til allmenn risikovurdering manes det til forsiktighet ettersom risikoen for menneskers helse ikke kan utelukkes for lokale og regionale situasjoner, og det angis at selv risikofaktorer under 1.0 kanskje ikke gir et tilstrekkelig vern for alle grupper av befolkningen fordi det er så store forskjeller med hensyn til kadmiumkonsentrasjon i næringsmidler, kostvaner og ernæringstilstand.

2.1.2. Kadmium i gjødsel

- 34) Kadmium forekommer naturlig i de fosfatmineraler som utvinnes ved gruvedrift til bruk som råstoff ved framstilling av fosfatholdig mineralgjødsel. Som sluttprodukt inneholder denne gjødselen alltid en viss mengde kadmium, avhengig av fosfatmineralenes opprinnelige innhold.
- 35) Kadmium anses som skadelig både for miljøet og for menneskers helse. Fosfatgjødsel er identifisert som en hovedkilde til kadmium i dyrkbar mark, der det har en tendens til å akkumuleres over tid. Avlinger absorberer kadmium fra jorden, og kadmiuminnholdet i næringsmidler, som er den største kilden til menneskers inntak av kadmium, har gitt grunn til bekymring for menneskers helse. Når kadmium tas opp gjennom næringsmidler, akkumuleres det i nyrene og kan over tid føre til nedsatt nyrefunksjon for utsatte grupper.
- 36) Miljøspørsmålene knyttet til kadmium i gjødsel ble først tatt opp på fellesskapsplan under forhandlingene om Østerrikes, Finlands og Sveriges tiltredelse til Den europeiske union. Som nevnt ovenfor ble de tre medlemsstatene gitt midlertidige unntak fra Fellesskapets regelverk om gjødsel for å kunne foreta en grundig vurdering på fellesskapsplan av risikoene knyttet til kadmium i gjødsel.
- 37) I den forbindelse samlet Kommisjonen først alle tilgjengelige data og opplysninger om situasjonen i Det europeiske fellesskap når det gjelder eksponering for kadmium i gjødsel. Ettersom det ikke fantes tilstrekkelige data i alle medlemsstatene, bestilte Kommisjonen to undersøkelser der det skulle utarbeides metoder og framgangsmåter for å vurdere helse- og miljørisikoene forbundet med kadmium i gjødsel⁽²⁾. Medlemsstatene ble deretter oppfordret til å gjennomføre landsomfattende risikovurderinger ved hjelp av nevnte metoder og framgangsmåter.

⁽¹⁾ EFT L 84 av 5.4.1993, s. 1.

⁽²⁾ ERM, «Study on data requirements and programme for data production and gathering to support a future evaluation of the risks to health and the environment for cadmium in fertilisers», mars 1999. Se også ERM, «Study to establish a programme of detailed procedures for the assessment of risks to health and the environment from cadmium in fertilisers», februar 2000.

- 38) Ni medlemsstater har gjennomført risikovurderinger av kadmium i gjødsel. Risikovurderingene har siden september 2001 vært tilgjengelige for offentligheten på Kommisjonens nettsted⁽¹⁾. I tillegg er det offentliggjort en frittstående undersøkelse der disse risikovurderingene analyseres, og det er utviklet ulike alternativer for risikohåndtering av kadmium i gjødsel på fellesskapsplan⁽²⁾.
- 39) Ovennevnte nasjonale risikovurderinger er blitt framlagt for Vitenskapskomiteen for toksisitet, økotoksisitet og miljø (CSTEE)⁽³⁾ for vurdering. CSTEE er særlig blitt anmodet om å angi hvilken kadmiumkonsentrasjon i gjødsel som høyst kan aksepteres dersom en vesentlig økning av kadmiuminnhold i dyrket jord skal unngås. CSTEEs konklusjon er at innholdet av kadmium i gjødsel må begrenses for å hindre akkumulering av kadmium i jorden. Akkumulering kan oppstå i noen jordtyper selv ved benyttelse av gjødsel med en svært lav kadmiumkonsentrasjon, mens det ikke vil forekomme i andre jordtyper selv ved benyttelse av gjødsel med høye kadmiumnivåer. Gjødsel som inneholder mindre enn 20 mg Cd/kg P₂O₅ vil imidlertid i de fleste jordtyper ikke medføre noen langvarig akkumulering, dersom det ikke tas hensyn til annen kadmiumtilførsel, mens gjødsel som inneholder mer enn 60 mg Cd/kg P₂O₅ i de fleste jordtyper vil medføre langvarig akkumulering i jorden. En grenseverdi for kadmium i fosfatgjødsel bør derfor bygge på en risikovurdering og ta hensyn til alle kadmiumkilder⁽⁴⁾.
- 40) Slutføringen av den allmenne risikovurderingen av kadmium og kadmiumoksid har tatt relativt lang tid, og for tiden finnes det ikke noen endelig, EU-omfattende vurdering av risikoer forbundet med kadmium. Det endelige utkastet til den allmenne risikovurderingen fra mars 2005 støtter uttalelsen fra CSTEE om akkumulering av kadmium i jord. Selv om det i utkastet står at bidraget fra kadmium i gjødsel i seg selv kanskje ikke er nok til å medføre en alvorlig og umiddelbar risiko for menneskers helse eller miljøet, bør det likevel utvises forsiktighet da risikoen for menneskers helse ikke kan utelukkes for alle lokale og regionale situasjoner fordi det er store forskjeller når det gjelder kadmiuminnhold i næringsmidler, kostvaner og ernæringsstilstand.
- 41) I påvente av slutføringen av den allmenne risikovurderingen av kadmium og kadmiumoksid samt den eventuelle oppfølgingen av arbeidet med

risikoreduserende tiltak, har Kommisjonens forslag om kadmium i gjødsel blitt forsinket.

2.1.3. Den tsjekkiske republikks risikovurdering

- 42) Til støtte for anmodningen om en grenseverdi for kadmium i fosfatgjødsel har de tsjekkiske myndigheter framlagt en nasjonal risikovurdering. Rammen som ble brukt for å gjennomføre risikovurderingen, består av tre deler:

2.1.3.1. Akkumuleringsvurdering

- 43) I denne vurderingen beregnes den nettoakkumulering av kadmium i jord og jordløsning (eller porevann)⁽⁵⁾ som skyldes bruk av gjødsel over tid i en stabil tilstand. Ved akkumuleringsvurderingen kan mange variabler benyttes, f.eks. gjennomsnittlige og ekstreme bruksmengder. Den tsjekkiske risikovurderingen viser at det er tatt hensyn til følgende parametere ved denne vurderingen:

- nåværende kadmiumkonsentrasjon i jorden,
- kadmiumtilførsel (gjennom mineralgjødsel, men også gjennom atmosfærisk avsetning, jordforbedringsmidler, slam fra renseanlegg og forvitring av moderbergarten),
- kadmiumopptaket i planter,
- utlekkingshastigheten for kadmium, avhengig av årlig nedbørsoverskudd og kadmiumkonsentrasjonen i utlekket porevann,
- kadmiumkonsentrasjonen i jorden og utlekkingshastighet nå og etter hundre år for tre scenarier: nåværende forhold, forhold der det brukes mer gjødsel, og forhold der det brukes gjødsel med høyere kadmiuminnhold.

2.1.3.2. Eksponeringsvurdering

- 44) I denne vurderingen beregnes dyrkede planters opptak av kadmium fra jorden og menneskers påfølgende inntak av kadmium, ved hjelp av eksponeringsparametere som beskriver både vanlige og ekstreme eksponeringsscenarier.

⁽¹⁾ http://europa.eu.int/comm/enterprise/chemicals/legislation/fertilizers/cadmium/reports_en.htm

⁽²⁾ ERM, «Analysis and conclusions from Member States' assessment of the risk to health and the environment from Cadmium in fertilisers», oktober 2001.

⁽³⁾ Nå kalt SCHER (Vitenskapskomiteen for helse- og miljørisiko).

⁽⁴⁾ CSTEEs uttalelse om medlemsstatenes vurderinger av helse- og miljørisikoen forbundet med kadmium i gjødsel. Uttalelse avgitt ved komiteens 33. plenums møte i Brussel, 24. september 2002. <http://europa.eu.int/comm/enterprise/chemicals/legislation/fertilizers/cadmium/sctee.pdf>

⁽⁵⁾ Porevann er den delen av jordens vanninnhold som holdes tilbake av kapillærkraften i mellomrommene mellom jordpartiklene.

2.1.3.3. Risikokarakterisering

- 45) Denne vurderingen gjør det mulig for Den tsjekkiske republikk å anslå forekomsten og alvorligheten av de skadevirkninger som sannsynligvis vil oppstå som følge av faktisk eller forventet eksponering for kadmium. Beregninger utføres for tre scenarier og fire PNEC⁽¹⁾-verdier.

2.1.4. Resultatene av risikovurderingen

- 46) Anvendelsen av vurderingene har gitt en risikoindeks (PEC/PNEC-forhold)⁽²⁾ på mellom 0,1 og 1,19, med en realistisk verst tenkelige verdi på 0,93, framhevet som en begrunnelse for de nasjonale begrensningene, forutsatt at kadmiuminnholdet i fosfatholdig mineralgjødning ikke overskrider 50 mg/kg P₂O₅.

2.1.5. Vurdering av Den tsjekkiske republikks holdning

- 47) Risikovurderingen framlagt av de tsjekkiske myndighetene er gjennomført etter framgangsmåtene og metodene som er opprettet på fellesskapsplan, som anses å sikre et høyt pålitelighetsnivå for opplysningene som framkommer.
- 48) Ettersom verdien som Den tsjekkiske republikk har framlagt for å begrunne opprettholdelse av nasjonale tiltak, er et PEC/PNEC-forhold i nærheten av 1, ble det ansett som hensiktsmessig å framlegge risikovurderingen for Kommissjonens vitenskapskomité for helse- og miljørisiko (SCHER) med tanke på en nøye vurdering.
- 49) SCHER er særlig blitt anmodet om å:
- vurdere den samlede vitenskapelige kvaliteten på den tsjekkiske rapporten og påpeke eventuelle større mangler,
 - kommentere relevansen av de undersøkte scenarioene og av konklusjonene om akkumuleringen av kadmium i jorden,

⁽¹⁾ PNEC: «predictable no-effect concentration» (beregnet konsentrasjon uten virkning).

⁽²⁾ Risikovurderingsmetoden, angitt i kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 og nærmere beskrevet i de tekniske retningslinjer for risikovurdering av nye og eksisterende stoffer, består i å beregne forholdet mellom den beregnede miljøkonsentrasjonen (PEC) for et gitt stoff og den beregnede konsentrasjonen uten virkning (PNEC) for samme stoff i ulike berørte deler av miljøet. Risikoen uttrykkes som et PEC/PNEC-forhold, en størrelse som i den tsjekkiske rapporten omtales som risikoindeks. Et PEC/PNEC-forhold under 1 angir at det ikke er noen miljørisiko, mens et forhold på 1 eller over angir en situasjon der faren er reell eller mulig. Jo større verdi, desto større er virkningen. Dersom PEC/PNEC-forholdet er større enn 1, bør det vedtas tilpassede risikostyringstiltak.

- kommentere om det rapporterte PEC/PNEC-forholdet på 0,93 er den mest hensiktsmessige verdien for å beskrive risikoen for menneskers helse og miljøet.

- 50) Vurderingen av Den tsjekkiske republikks holdning er derfor utsatt inntil Kommissjonen mottar vitenskapskomiteens uttalelse.

2.2. ANVENDELSE AV TRAKTATENS ARTIKKEL 95 NR. 6 TREDJE LEDD

- 51) Etter en grundig gjennomgåelse av disse opplysninger anser Kommissjonen at vilkårene fastsatt i artikkel 95 nr. 6 tredje ledd er oppfylt og at den dermed kan gjøre bruk av muligheten for å forlenge tidsrommet på seks måneder som den i henhold til nevnte artikkel har for å godkjenne eller forkaste de nasjonale bestemmelser.

2.2.1. Begrunnelse i sakens kompleksitet

- 52) I lys av undersøkelsen framlagt av de tsjekkiske myndigheter, som konkluderer med at PEC/PNEC-forholdet er veldig nær 1, er det nødvendig at SCHER foretar en undersøkelse for å klargjøre om det virkelig foreligger en risiko for miljøet og menneskers helse. Kommissjonens vitenskapskomité er blitt rådspurt tidligere, i forbindelse med at Østerrike, Finland og Sverige framla lignende undersøkelser til støtte for sine anmodninger om et nasjonalt unntak. Kommissjonen bør derfor avvente resultatet av denne undersøkelsen før den treffer et vedtak i henhold til artikkel 95 nr. 6. Under disse omstendigheter anser Kommissjonen at den har grunn til å fornye tidsrommet på seks måneder som den har for å godkjenne eller forkaste nasjonale bestemmelser, slik at vitenskapskomiteen kan foreta en nøye vurdering og komme med en uttalelse og tilsvarende konklusjoner med hensyn til de nasjonale bestemmelsene. Det er derfor nødvendig å forlenge tidsrommet fram til 6. desember 2006.

2.2.2. Ingen helsefare

- 53) På grunnlag av de anvendte antagelser og scenarier er konklusjonen i den tsjekkiske rapporten at bruken av kadmium i gjødning for tiden ikke utgjør noen risiko for menneskers helse.

- 54) Verdens helseorganisasjon (WHO) har fastsatt en grenseverdi for tillatt tolerabelt ukentlig inntak (PTWI) av kadmium på 7 µg/kg/uke. Denne grenseverdien tilsvare 60 µg/dag for en person med en gjennomsnittsvekt på 60 kg. I Den tsjekkiske republikk ble gjennomsnittlig daglig inntak av kadmium for en voksen person beregnet til 12-27 µg/dag i 2000, avhengig av scenarioet som ble brukt, noe som tilsvare omtrent 19 %-45 % av WHOs grenseverdi.
- 55) I den delen av de tsjekkiske myndighetenes vurdering som bygger på risikokarakterisering, ble inntakene av kadmium i ulike scenarioer sammenlignet med WHOs anbefalte grenseverdier. Resultatet er den såkalte sikkerhetsmarginen. Når sikkerhetsmarginen er større enn 1, kan den aktuelle situasjonen anses som en kilde til mulig helserisiko for en eksponert person. Med de antagelser og metoder som er brukt i den tsjekkiske rapporten, som nå granskes av vitenskapskomiteen, ble sikkerhetsmarginens grenseverdi på 1 ikke overskredet i noen av eksponeringsscenarioene som ble undersøkt, herunder scenarioet med de høyeste verdiene, dvs. der antagelsen er at 100 % av de inntatte næringsmidlene kommer fra gjødslede områder og at kadmiuminnholdet er 90 mg/kg P₂O₅.

IV. KONKLUSJON

- 56) I lys av ovennevnte er det Kommissjonens konklusjon at Den tsjekkiske republikks søknad av 1. desember 2005 om å få godkjent sine nasjonale bestemmelser om kadmiuminnhold i gjødsel, er tillatelig.
- 57) På grunn av sakens kompleksitet og fordi det ikke er dokumentert noen helsefare, anser Kommissjonen at

den har grunn til å forlenge tidsrommet omhandlet i artikkel 95 nr. 6 første ledd med et nytt tidsrom, som utløper 6. desember 2006 —

GJORT DETTE VEDTAK:

Artikkel 1

I samsvar med traktatens artikkel 95 nr. 6 tredje ledd skal tidsrommet som omhandles i første ledd i nevnte artikkel for å godkjenne eller forkaste de nasjonale bestemmelser om kadmium i gjødsel som Den tsjekkiske republikk meldte 1. desember 2005 i henhold til artikkel 95 nr. 4, forlenges til 6. desember 2006.

Artikkel 2

Dette vedtak er rettet til Den tsjekkiske republikk.

Utferdiget i Brussel, 24. mai 2006.

For Kommissjonen
Günter VERHEUGEN
Visepresident